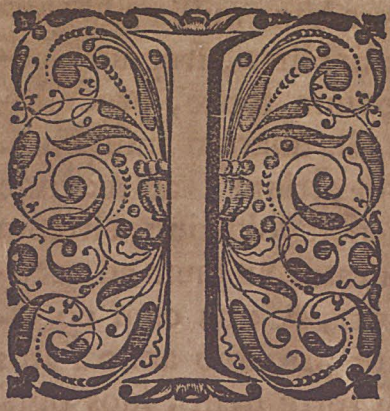

Hinc [Visti] promontorium, & *Haream* insulam hæ fere sunt interjectæ, exiguæ quidem, sed non infrugifera Soa, Stroma, Pabaia, Barneraia, Enisaia, Keligira, Saga parva, Saga magna, Hermodraia, Scarvaia, Gria, Linga, Gillinsa, Hea, Hoia, Fereiaia, Soa parva, Soa magna, Isa, Seuna parva, Seuna magna, Taranfa, Slegana, Tuemen, & supra Haream Scarpa, & ad Occidentem æquinoctialem supra Leogum quinquaginta millia absunt septem insulæ, quas alii Flavanas, alii Sacras Asyla vocant, in montes herbidos confurgentes, sed ab omni humano cultu desertæ. Neque quadrupedem fere ullum præter oves feras habent, quæ quidem à venatoribus capiuntur, sed ad nullum victus usum. Carnis enim loco arvinam habent: aut si quid sit carnis, id adeo insuave est, ut nemo attingat, nisi in extremo famis periculo. Deinde prope eodem tractu propius Septentrionem jacent Garvellan, id est, aspera insula, & Lamba, & Flada, & Kellasa, & Bernera parva, Bernera magna, & Kirta, & Buya parva, & Buya magna, & Vexaia, & Pabaia, & Sigrama magna, Cunicularia ab ejus animalis fecunditate vocata, & Sigrama parva, & Pygmaeorum insula. In hac sanum est, in quo credunt vicini populi olim Pygmaeos fuisse humatos. Multi exterorum terra altius effossa reppererunt, & adhuc deprehendunt capita parva, & rotunda, aliarumque corporis humani partium officula, nihil famæ vetustæ derogantia. In eo littore Leogi insulæ, quod in Orientem hibernum spectat, duo sinus maris in terram irrumpunt, quorum alterum lacum Meridionalem, alterum Septentrionalem vocant. Vterque toto anno pisces abunde captantibus suppeditat. Ex eodem littore Leogi magis ad Meridiem vergit Fabilla: deinde Adami insula: deinde insula Agnorum. Item Hulmena, & Viccoilla, & Haverera, & Laxa, & Era, & insula Columbi, & Tora, & Ifsurra, & Scalpa, & Flada, & Seuta. Ad Orientale latus hujus insulæ iter est subterraneum, superne fornicatum, longum ultra jactum sagittæ, sub quam cryptam naviculæ minores velis, aut remis agi solent, dum fugiunt violentiam æstus, qui ad propinquum promontorium magno cum fragore, & navigantium periculo sævit. Magis ad Orientem jacet insula, quam Verustum Castellum appellant, locus naturali munimento tutus, & frugum,

Scotia.

& piscium copia, & ovis, ibi nidificantium volucrum marinarum abunde commeatum incolis sufficiens. Ad littus ubi sinus Briennus terras aperit, insula Eu sita est, tota fere sylvis umbrosa, ac latronibus tantum, qui prætereuntibus insidiantur, accommoda. Magis ad Septentriones jacet insula Gruinorta, & ipsa itidem sylvis opaca, & latronibus infesta. Et in eandem cæli plagam spectans insula Sacerdotum vocata, præter pabula ovis volucrum marinarum abundans. Proxima huic est Afula. Deinde ei propinqua Habrera magna, post eam Habrera parva, juxta eam insula Equorum, juxta eam rursus insula Mertaika. Hæ octo proximæ insulæ ante ostium sitæ sunt sinus, quem vulgo lacum Briennum vocant.

Ab his insulis quæ sinum Briennum præcingunt, absunt Haraia, & Leogus Septentrionem versus excurrentes. In longum patent sexaginta millia, in latum sedecim. Hæ quidem unam faciunt insulam, non enim maris infusi æstuariis, sed limitibus agrorum, & dominorum ditionibus definiuntur. Pars autem ad Meridiem exposita solet Haraia vocari. In ea fuerat monasterium Roadilla dictum, à Macclodio Haraïensi conditum: ager frugum satis fertilis, sed quæ magis ex fodiendo, quam arando illis proveniunt. Pascua sunt in ea ovium pasturæ commoda, præsertim mons præaltus ad summum usque fastigium gramine virens. Narrat Donaldus Monrous homo doctus, & pius, se, cum illic esset, vidisse oves admodum annosæ, ut in eo pecoris genere, sine certis dominis vagas, quarum proventum illic auget, quod ibi nusquam cernatur vulpes, lupus, aut serpens, quanquam inter hanc partem & Leogum magnæ interjectæ sunt sylvæ, quæ cervos alant frequentes, sed humiles, & mole corporis minus conspicuos. In hac insulæ parte fluviis est salmonum ferax.

In parte ad Septentriones projecta est *Leogus*, secundum littus satis frequenter culta. Quatuor habet Curias, arcem unam, septem annes majusculos, ac duodecim præterea minores, omnes pro cuiusque magnitudine salmonum fecundos: plurimis in locis mare in terras penetrat, in sinusque se diffundit, omnes halecum copia abundantes. Magnus ibi proventus ovium, quæ in ericetis, ac saltibus libere vagantur. Eas in locum angustum, ac velut caulas singulis annis coactas incolæ antiquo more vellunt. Soli campestris magna pars ericetis constat: in quibus terra superne est nigra ex musco, & sylvis putrescentibus multis sæculis coalita ad altitudinem circiter pedalem. Hæc velut superior crusta in cespites oblongos, & tenues conscissa, & ad solem

M m m

defic-